

Uchwała Uniwersyteckiej Komisji Finansowej KRUP
z dnia 22 października 2021 r.
w sprawie sposobu rozliczenia kosztów pośrednich
w grantach Narodowego Centrum Nauki

Uniwersytecka Komisja Finansowa Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich wnioskuje o zmianę wzoru umowy zawieranej z podmiotami realizującymi granty oraz o ograniczenie obowiązków i odpowiedzialności kierowników projektów do akceptowania ponoszonych kosztów bezpośrednich.

Zgodnie ze wzorem umowy z beneficjentami grantów w ramach konkursów OPUS, środkami finansowymi przyznanymi na realizację projektu dysponuje kierownik projektu, z tym, że wydatkowanie środków finansowych następuje po uzyskaniu zgody kierownika podmiotu. Jednak z drugiej strony, to podmiot jest zobowiązany do uzgodnienia z Kierownikiem projektu zagospodarowania co najmniej 25% wartości pozostałych kosztów pośrednich. Dodatkowo we wzorze umowy nastąpiło również enumeratywne wskazanie kosztu Open Access, jako kosztu pośredniego oraz ponowne wskazanie na konieczność kolejnych uzgodnień z kierownikiem projektu. Jednocześnie, zgodnie z pkt. 4 umowy, to podmiot sprawuje nadzór nad realizacją projektu oraz prawidłowością wydatkowania środków finansowych i jest odpowiedzialny wobec Centrum za wykonanie umowy.

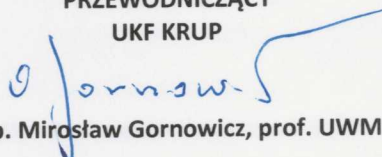
Uważamy, że zobowiązanie Kierownika podmiotu do uzgodnienia 25% z kierownikiem projektu na rozliczenie ryczałtowych kosztów pośrednich oraz przesunięcie OA do kategorii kosztów pośrednich jest niezgodne z istotą kosztów pośrednich oraz jest sprzeczne z zasadami gospodarki finansowej, określonymi w ustawie o finansach publicznych, a także godzi w autonomię Uczelni w zakresie prowadzenia gospodarki finansowej.

Przyjęta w rachunkowości finansowej definicja kosztów pośrednich wskazuje, że obejmują one składniki kosztów, które nie mogą być bezpośrednio odnoszone do produkowanych wyrobów, świadczonych usług bądź rodzajów działalności, tzn. nie można przyporządkować ich poszczególnym nośnikom na podstawie pomiarów i dowodów źródłowych, albo takie przyporządkowanie jest nieopłacalne. W momencie poniesienia koszty pośrednie grupuje się wspólnie, a następnie rozlicza na rodzaje działalności z wykorzystaniem kluczy rozliczeniowych. Konsekwencją powyższej definicji kosztów pośrednich jest to, że nie można ich przyporządkować na podstawie źródłowych dokumentów księgowych, gdyż wtedy należałyby do kategorii kosztów bezpośrednich. Dlatego nie jest możliwe, by kierownik projektu dokonywał akceptacji poniesionych kosztów pośrednich. Można jedynie przyjąć, że taka akceptacja odbywa się w sposób pośredni, poprzez zaakceptowanie przez kierownika projektu kosztów bezpośrednich, od których metodą ryczałtową naliczane są koszty pośrednie. Jednocześnie należy podkreślić, że koszty jednoznacznie związane z realizacją projektu, jak np. koszty podróży służbowych czy wynagrodzenie kierownika projektu, są klasycznymi kosztami bezpośrednimi, a nie ustalonymi za pomocą klucza rozliczeniowego kosztami pośrednimi. W związku z tym, powinny być w ten sposób ujęte we wzorze umowy.

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych oraz ustawą o rachunkowości za całość gospodarki finansowej uczelni i za jej rachunkowość odpowiedzialny jest rektor. To rektor

ustala zasady rachunkowości obowiązujące w uczelni, a tym samym decyduje o sposobie rozliczania kosztów, w tym kosztów niemożliwych do przypisania do konkretnych działań. Dlatego uważamy, że rola kierownika projektu powinna być ograniczona wyłącznie do akceptacji kosztów bezpośrednich ponoszonych w ramach projektu, ewentualnie może on wnioskować do kierownika jednostki o przyznanie dodatkowych środków na realizację grantu.

PRZEWODNICZĄCY
UKF KRUP

dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM